T086 TKL 4 (03) Luận Đại Trí Độ-Phẩm 88-Tát Đà Ba Luân tt

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 97

LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ

QUYEÅN 97

GIAÛI THÍCH PHAÅM TAÙM MÖÔI TAÙM (Tieáp): TAÙT-ÑAØ-BA-LUAÂN

KINH: Baáy giôø, Boà-taùt Taùt-ñaø-ba-luaân laõnh thoï lôøi daïy giöõa hö khoâng xong, töø ñaây ñi veà phöông Ñoâng; ñi khoâng bao laâu laïi nghó raèng: Taïi sao ta khoâng hoûi tieáng noùi giöõa hö khoâng: Ta seõ ñi ñeán choã naøo, seõ ñi xa hay gaàn, seõ theo ai nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät? Khi aáy lieàn ñöùng laïi, khoùc loùc, öu saàu, nghó raèng: Ta ñöùng nôi ñaây quaù moät ngaøy moät ñeâm, hoaëc hai, ba, boán, naêm, saùu, baûy ngaøy baûy ñeâm, khoâng nghó ñeán moûi meät, cho ñeán khoâng nghó ñeán ñoùi khaùt, laïnh noùng, khoâng coù nhaân duyeân nghe, laõnh thoï Baùt-nhaõ Ba-la-maät thì khoâng bao giôø caát böôùc. Thí nhö ngöôøi coù moät ñöùa con cheát ñoät ngoät, öu saàu, khoå sôû, chæ oâm loøng aùo naõo, khoâng nghó ñeán vieäc gì khaùc. Nhö vaäy, Boà-taùt Taùt-ñaø-ba-luaân luùc baáy giôø khoâng coù taâm khaùc, chæ nghó ñeán ta luùc naøo seõ ñöôïc nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät? Taïi sao ta khoâng hoûi aâm thanh giöõa hö khoâng: Ta neân ñi ñeán choã naøo? Seõ ñi xa hay gaàn? Seõ theo ai nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät? Naøy Tu-boà-ñeà! Khi Taùt-ñaø-ba-luaân öu saàu nghó töôûng nhö vaäy, giöõa hö khoâng coù Phaät noùi vôùi Taùt-ñaø-ba-luaân raèng: Laønh thay, laønh thay! Thieän nam töû! Chö Phaät quaù khöù khi haønh ñaïo Boà-taùt caàu Baùt- nhaõ Ba-la-maät cuõng nhö ngöôi ngaøy nay. Ngöôi do söï sieâng naêng tinh taán, öa vui phaùp, neân töø ñaây ñi veà phöông Ñoâng, caùch ñaây naêm traêm do tuaàn, coù thaønh goïi laø Chuùng höông. Thaønh kia coù baûy lôùp baûy baùu trang nghieâm. Ñeàn ñaøi, quaùn xaù, lan can ñeàu trang söùc baèng baûy baùu. Ao baûy baùu, haøng caây baûy baùu bao quanh baûy lôùp. Thaønh aáy ngang doïc möôøi hai do tuaàn, giaøu, vui, yeân tònh, nhaân daân thònh vöôïng. Naêm traêm laøng chôï, ñöôøng ngoõ gioáng nhau, ñeïp ñeõ nhö tranh veõ, caàu ñoø nhö maët

ñaát, roäng raõi thanh tònh. Treân baûy lôùp thaønh ñeàu coù laàu ñaøi baûy baùu, caây baùu thaønh haøng, caønh laù baèng vaøng roøng baïc traéng, xa cöø, maõ naõo, san hoâ, hoå phaùch, löu ly, pha leâ, ngoïc baùu saéc hoàng. Daây baùu giaêng haøng, löôùi linh baèng vaøng giaêng leân treân thaønh, gioù thoåi linh vang aâm thanh hoøa nhaõ laøm vui chuùng sinh, gioáng nhö kheùo laøm naêm thöù nhaïc raát vui thích; löôùi vaøng, linh baùu coù aâm thanh nhö vaäy. Boán phía thaønh kia coù ao nöôùc chaûy trong saïch, laïnh aám tuøy theo sôû thích; giöõa ao coù thuyeàn trang söùc baèng baûy baùu do nghieäp ñôøi tröôùc gaây döïng, chuùng sinh cöôõi treân thuyeàn baùu aáy vui chôi thích thuù. Trong ao nöôùc coù caùc hoa sen xanh, vaøng, ñoû, traéng xen loän, caùc hoa ñeïp traûi khaép treân maët nöôùc. Caùc hoa coù ñöôïc trong theá giôùi ba ngaøn ñaïi thieân ñeàu ôû trong ñaây. Boán phía thaønh kia coù naêm traêm vöôøn quaùn coù baûy baùu trang nghieâm raát ñaùng öa thích. Trong moãi moãi vöôøn ñeàu coù naêm traêm ao, moãi ao ngang doïc möôøi daëm, ñeàu do baûy baùu laøm thaønh, trang nghieâm ñuû maøu saéc. Trong ao nöôùc cuõng coù hoa sen xanh, vaøng, ñoû, traéng traûi khaép treân nöôùc, caùc hoa sen aáy lôùn nhö baùnh xe; hoa maøu xanh aùnh saùng xanh, hoa maøu vaøng aùnh saùng vaøng, hoa maøu ñoû aùnh saùng ñoû, hoa maøu traéng aùnh saùng traéng. Chim cöu, nhaïn, uyeân öông, caùc loaøi chim khaùc ôû trong ao nöôùc phaùt ra aâm thanh hoøa hôïp. Caùc vöôøn quaùn aáy khoâng thuoäc cuûa ai, maø laø do nghieäp ñôøi tröôùc cuûa chuùng sinh laøm neân. Do nhaân duyeân daøi laâu tin vui phaùp thaâm dieäu maø haønh Baùt-nhaõ Ba-la-maät neân thoï höôûng quaû baùo aáy. Naøy thieän nam töû! Trong thaønh Chuùng höông aáy coù ñaøi cao lôùn, cung ñieän cuûa Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät ôû treân ñoù. Cung ñieän kia ngang doïc moät do tuaàn, ñeàu trang söùc baèng baûy baùu vôùi nhieàu maøu saéc trang nghieâm raát ñaùng öa thích. Töôøng vaùch baûy taàng ñeàu baèng baûy baùu, lan can baûy lôùp, laàu gaùc baûy baùu, ao baùu baûy lôùp cuõng ñeàu baèng baûy baùu. Ao saâu bao quanh vöôøn, baûy baùu truøng ñieäp. Haøng caây baûy lôùp, caønh laù baûy baùu baûy lôùp bao quanh. Trong cung ñieän kia coù boán loaïi vöôøn vui thích: Moät laø thöôøng vui; hai laø lìa buoàn; ba laø toâ ñieåm baèng hoa; boán laø toâ ñieåm baèng höông. Trong moãi moãi vöôøn ñeàu coù caùc ao: Moät laø hieàn; hai laø hieàn hôn; ba laø vui veû; boán laø vui veû hôn; naêm laø yeân oån; saùu laø yeân oån hôn; baûy laø xa lìa; taùm laø khoâng thoaùi chuyeån. Boán phía caùc ao, moãi maët ñeàu coù moät thöù baùu baèng vaøng roøng, baïc traéng, löu ly, pha leâ, vaên quyù laøm ñaùy ao, beân treân raûi caùt vaøng. Caïnh moãi moãi ao coù theàm taùm baäc, trang söùc baèng caùc thöù baùu vi dieäu. Giöõa caùc baäc theàm coù haøng caây chuoái maøu vaøng Dieâm-phuø-ñeà. Trong taát caû caùc ao, caùc thöù hoa sen xanh, vaøng, ñoû, traéng traûi khaép treân maët nöôùc. Boán phía caùc ao sinh caây hoa ñeïp, gioù thoåi caùc hoa rôi vaøo ao nöôùc. Ao kia thaønh töïu taùm coâng ñöùc, höông

thôm nhö chieân ñaøn; maøu saéc, muøi vò ñaày ñuû, nheï vaø meàm maïi. Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät vôùi saùu vaïn taùm ngaøn kyõ nöõ, naêm duïc ñaày ñuû, cuøng nhau vui thích vaø nam nöõ trong thaønh ñeàu vaøo trong caùc vöôøn thöôøng vui, lìa lo v.v... Trong caùc ao hieàn, hieàn hôn v.v... coù naêm duïc ñaày ñuû, cuøng nhau vui thích. Naøy thieän nam töû! Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät vôùi caùc theå nöõ giôõn chôi vui thích roài, moãi ngaøy ba buoåi noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät; trai gaùi lôùn nhoû trong thaønh Chuùng Höông, nôi coù nhieàu ngöôøi nhoùm hoïp traûi toøa phaùp lôùn, boán chaân toøa kia hoaëc baèng vaøng roøng, hoaëc baèng baïc traéng, baèng löu ly, pha leâ; traûi neäm the ñuû caùc maøu saéc, treo caùc daây maøn, laáy luïa traéng traûi leân treân ñoù, raûi caùc thöù hoa thôm. Toøa cao naêm daëm, giaêng tröôùng ngoïc traéng. Boán phía ñaát kia raûi hoa naêm maøu, ñoát caùc höông thôm noåi tieáng, röôùi höông boâi treân ñaát ñeå cung kính cuùng döôøng Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät ôû treân toøa aáy noùi Baùt-nhaõ Ba- la-maät. Nhöõng ngöôøi kia cung kính cuùng döôøng Ñaøm-voâ-kieät nhö vaäy laø vì muoán nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Traêm ngaøn vaïn chuùng nôi ñaïi hoäi aáy goàm chö Thieân, ngöôøi ñôøi taäp hoïp moät choã, trong ñoù coù ngöôøi nghe, coù ngöôøi laõnh thoï, coù ngöôøi naém giöõ, coù ngöôøi ñoïc tuïng, coù ngöôøi vieát cheùp, coù ngöôøi nhôù nghó ñuùng, coù ngöôøi thöïc haønh nhö kinh noùi. Khi aáy, chuùng sinh do nhaân duyeân ñoù ñeàu khoâng bò ñoïa vaøo aùc ñaïo, khoâng thoaùi chuyeån ñoái vôùi Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Naøy thieän nam töû! Haõy ñi ñeán choã Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät seõ nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät ñôøi ñôøi laø thieän tri thöùc cuûa ngöôi, coù theå daïy cho ngöôi Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, chæ baøy, daïy baûo, laøm lôïi ích vui möøng. Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät xöa kia khi caàu Baùt-nhaõ Ba-la-maät cuõng nhö con ngaøy nay vaäy. Con ñi chôù keå ngaøy ñeâm, chôù sinh taâm chöôùng ngaïi, khoâng bao laâu con seõ ñöôïc nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Baáy giôø, Taùt-ñaø-ba-luaân taâm hoan hyû, vui veû nghó raèng: Luùc naøo ta seõ ñöôïc gaëp thieän nam töû aáy, ñöôïc nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät? Thí nhö coù ngöôøi bò truùng teân ñoäc beøn khoâng nghó gì khaùc, chæ nghó luùc naøo seõ gaëp ñöôïc thaày thuoác gioûi, nhoå teân ñoäc ra, tröø khoå cho mình. Nhö vaäy, Boà-taùt Taùt-ñaø-ba-luaân khoâng coù nghó gì khaùc, chæ öôùc nguyeän raèng: Khi naøo ta seõ ñöôïc gaëp Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät ñeå ta ñöôïc nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät? Ta nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät aáy ñeå döùt caùc taâm sôû höõu? Khi aáy, Taùt-ñaø-ba-luaân töø choã ñang ôû, nghó ñeán Boà-taùt Ñaøm-voâ- kieät, ñoái vôùi heát thaûy phaùp ñöôïc thaáy bieát khoâng chöôùng ngaïi, lieàn ñöôïc voâ löôïng moân tam-muoäi hieän ra tröôùc maét, ñoù laø: Moân tam-muoäi Quaùn caùc phaùp tính, moân tam-muoäi Caùc phaùp tính Khoâng theå coù ñöôïc, moân tam-muoäi Phaù voâ minh ñoái vôùi caùc phaùp, moân tam-muoäi Caùc phaùp

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 97 23

khoâng khaùc, moân tam-muoäi Caùc phaùp khoâng hö hoaïi töï taïi, moân tam-muoäi Caùc phaùp hay chieáu saùng, moân tam-muoäi Caùc phaùp lìa toái, moân tam-muoäi Caùc phaùp khoâng coù töông tuïc khaùc, moân tam-muoäi Caùc phaùp

khoâng theå coù ñöôïc, moân tam-muoäi Raûi hoa caùc phaùp voâ ngaõ, moân tam-muoäi Uy theá nhö huyeãn; moân tam-muoäi Nhö töôïng trong göông, moân tam-muoäi Ñöôïc bieát ngoân ngöõ heát thaûy chuùng sinh, moân tam-muoäi Heát thaûy chuùng sinh hoan hyû, moân tam-muoäi Vaøo phaân bieät aâm thanh, moân tam-muoäi Ñöôïc moãi moãi ngoân ngöõ töï cuù trang nghieâm, moân tam-muoäi Khoâng sôï, moân tam-muoäi Tính thöôøng im laëng, moân tam-muoäi Ñöôïc giaûi thoaùt khoâng ngaïi, moân tam-muoäi Lìa traàn caáu, moân tam-muoäi Lìa danh töï ngöõ cuù trang nghieâm, moân tam-muoäi Thaáy caùc phaùp, moân tam- muoäi Caùc phaùp khoâng coù ngaïi gì, moân tam-muoäi Nhö hö khoâng, moân tam-muoäi Nhö kim ca, moân tam-muoäi Khoâng sôï nhieãm ñaém saéc, moân tam-muoäi Ñöôïc thaéng, moân tam-muoäi Chuyeån maét, moân tam-muoäi Roát raùo phaùp tính, moân tam-muoäi Hay cho yeân oån, moân tam-muoäi Sö töû roáng, moân tam-muoäi Hôn heát thaûy chuùng sinh, moân tam-muoäi Hoa trang nghieâm, moân tam-muoäi Döùt nghi, moân tam-muoäi Theo heát thaûy kieân coá, moân tam-muoäi Xuaát sinh caùc phaùp ñöôïc söùc thaàn thoâng khoâng sôï, moân tam-muoäi Coù theå thoâng ñaït caùc phaùp, moân tam-muoäi Caùc phaùp taøi aán, moân tam-muoäi Caùc phaùp khoâng coù phaân bieät thaáy, moân tam-muoäi Lìa caùc kieán chaáp, moân tam-muoäi Lìa heát thaûy toái taêm, moân tam-muoäi Lìa heát thaûy töôùng, moân tam-muoäi Giaûi thoaùt heát thaûy nhieãm tröôùc, moân tam-muoäi Tröø heát thaûy giaûi ñaõi, moân tam-muoäi Ñöôïc phaùp saâu xa vi dieäu saùng toû, moân tam-muoäi Khoâng theå cöôùp ñoaït, moân tam-muoäi Phaù ma, moân tam-muoäi Khoâng ñaém tröôùc ba coõi, moân tam-muoäi Khôûi leân aùnh saùng, moân tam-muoäi Thaáy chö Phaät v.v... Nhö vaäy, Taùt-ñaø-ba-luaân ôû trong caùc moân tam-muoäi aáy lieàn thaáy möôøi phöông voâ löôïng voâ soá chö Phaät, vì caùc haøng Boà-taùt noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät. LUAÄN: Hoûi: Taùt-ñaø-ba-luaân vì côù gì queân khoâng hoûi aâm thanh giöõa hö khoâng? Ñaùp: Taùt-ñaø-ba-luaân vì quaù hoan hyû che taâm neân queân. Nhö ngöôøi quaù öu saàu, quaù hoan hyû, do hai vieäc aáy neân queân. Hoûi: AÂm thanh giöõa hö khoâng ñaõ dieät, côù gì ôû ñoù baûy ngaøy maø khoâng trôû laïi tìm choã ñeå hoûi? Ñaùp: Nhö xöa ôû choã troáng vaéng, vì nhaát taâm caàu Baùt-nhaõ Ba-la- maät neân giöõa hö khoâng coù tieáng. Nay cuõng muoán nhaát taâm nhö xöa, mong trôû laïi nghe tieáng ñeå döùt nghi ngôø. Laïi nöõa, Taùt-ñaø-ba-luaân ñaõ boû caùi vui theá gian, vaøo saâu Phaät ñaïo,

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 97 24

taâm öa thích ñeán cuøng toät, aâm thanh giöõa hö khoâng tuyeân baûo, môû baøy cho chuùt ít, roát cuoäc chöa döùt ñöôïc nghi thì aâm thanh kia lieàn döùt. Nhö treû con ñöôïc chuùt ít vò ngon, vì öa ñaém vò neân laïi khoùc loùc muoán ñöôïc nöõa. Taùt-ñaø-ba-luaân cuõng nhö vaäy, ñöôïc nhaân duyeân muøi vò cuûa Baùt- nhaõ Ba-la-maät maø khoâng theå thoâng ñaït neân chaúng bieát ñi ñaâu, theá neân truù laïi maø khoùc loùc. Hoûi: Côù gì cho ñeán baûy ngaøy thaân Phaät môùi hieän? Ñaùp: Thí nhö ngöôøi quaù khaùt môùi bieát nöôùc ngon. Hoaëc hai ngaøy, ba ngaøy tinh taán, ham muoán chöa saâu, neáu quaù baûy ngaøy sôï ngöôøi kia öu saàu chöôùng ngaïi taâm, khoâng coøn chòu caàu ñaïo, neân baûy ngaøy öu saàu, nhö thí duï trong

Kinh ñaây noùi. Hoûi: Côù gì Taùt-ñaø-ba-luaân öu saàu ñeán theá, nhö coù ñöùa con yeâu quyù cheát? Ñaùp: Baùt-nhaõ Ba-la-maät laø ñeä nhaát thaät giöõa caùc phaùp, laø phaùp baûo chaân thaät cuûa möôøi phöông chö Phaät. Taùt-ñaø-ba-luaân ñöôïc chuùt ít yù vò, vì chöa ñuû neân öu saàu, nhö ñöùa con yeâu quyù cheát, nghó raèng: Khi noù khoân lôùn, coù nhieàu vieäc thaønh ñaït thì troâng mong nhôø vaøo söùc noù. Boà- taùt cuõng nhö vaäy, nghó ñeán taêng ích söùc Baùt-nhaõ Ba-la-maät, ñöôïc khoâng thoaùi chuyeån roài, thì thaønh töïu vieäc Phaät. Nhö con ñoái vôùi cha, hieáu haïnh suoát ñôøi, khoâng coù taâm ñoåi khaùc. Baùt-nhaõ Ba-la-maät ñoái vôùi Boà-taùt cuõng nhö vaäy, neáu coù theå ñöôïc vaøo cho ñeán thaønh Phaät, troïn khoâng xa lìa; nhö cha thaáy con, taâm lieàn vui veû. Boà-taùt tuy ñöôïc moãi moãi phaùp cuõng khoâng hoan hyû nhö thaáy ñöôïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Nhö ñöùa con giaû coù teân ñoù, Baùt-nhaõ Ba-la-maät cuõng nhö vaäy, Khoâng, khoâng nhaát ñònh thaät coù, chæ coù teân giaû; nhö vaäy laø nhaân duyeân töôùng chung. Cha tuy yeâu con, song khoâng theå ñem ñaàu, maét cho noù; Boà-taùt vì Baùt-nhaõ Ba-la-maät neân trong voâ löôïng ñôøi ñem ñaàu, maét, tuûy, naõo thí cho chuùng sinh. Con ñoái vôùi cha hoaëc coù khi khoâng theå baùo aân, hoaëc coù theå baùo aân, ngay caû coù theå laøm lôïi nhoû trong hieän taïi nhö cung caáp côm aùo, hoan laïc v.v... coøn Boà-taùt ñoái vôùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät khoâng ñieàu gì khoâng laøm ñöôïc, cho ñeán heát thaûy trí tueä, huoáng gì theá löïc cuûa Boà-taùt vaø söï giaøu vui theá gian. Con baùo aân cha thì aân cuøng cöïc chæ moät ñôøi, coøn söï lôïi ích cuûa Baùt-nhaõ ñeán voâ löôïng ñôøi, cho ñeán khi thaønh Phaät. Con ñoái vôùi cha hoaëc toát hoaëc xaáu, coøn Baùt-nhaõ Ba-la-maät khoâng ñieàu gì khoâng toát. Con chæ laø teân giaû, hö doái khoâng thaät, coøn Baùt-nhaõ Ba-la-maät laø thaùnh phaùp chaân thaät, khoâng coù hö doái. Söï baùo aân cuûa con tuy ñem laïi caùi vui nhoû hieän taïi, song coù voâ löôïng caùi öu saàu khoå naõo, coøn Baùt-nhaõ Ba-la-maät chæ ñöa ñeán caùi vui chaân thaät, hoan hyû, cho ñeán caùi vui thaønh

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 97 25

Phaät. Con chæ coù theå cung döôõng lôïi ích cho cha, khoâng theå cöùu cha khoûi sinh, giaø, beänh, cheát, coøn Baùt-nhaõ Ba-la-maät khieán Boà-taùt roát raùo thanh tònh, khoâng coøn giaø, beänh, cheát. Con chæ coù theå laøm cho cha ñöôïc töï taïi trong caùi vui theá gian, coøn Baùt-nhaõ Ba-la-maät coù theå laøm cho Boà-taùt laøm chuû heát thaûy theá gian trôøi ngöôøi. Coù caùc nhaân duyeân vaø thí duï sai khaùc nhö vaäy. Ngöôøi ñôøi bieát vieäc öu saàu vì con cheát, neân laáy ñoù laøm ví duï. Hoûi: Phaät hieän ra giöõa hö khoâng laø Phaät naøo? Côù sao tröôùc chæ coù aâm thanh, maø nay hieän thaân? Phaät ñaõ hieän thaân côù sao khoâng ñoä lieàn maø baûo ñi ñeán choã Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät? Ñaùp: Chaúng phaûi chaân Phaät, chæ laø aûnh töôïng hieän ra, hoaëc Phaät khieán hoùa Phaät, hoaëc ñaïi Boà-taùt hieän laøm Phaät. Vì phöôùc ñöùc thieän caên ñôøi tröôùc neân chæ nghe aâm thanh. Nay sau baûy ngaøy baûy ñeâm, nhaát taâm nieäm Phaät, coâng ñöùc thaønh töïu neân ñöôïc thaáy thaân Phaät. Phaät sôû dó khoâng ñoä lieàn, vì ngöôøi kia ñôøi ñôøi coù nhaân duyeân vôùi Ñaøm-voâ-kieät, neân seõ töø nôi ñoù ñöôïc ñoä. Coù ngöôøi neân theo Xaù-lôïi-phaát ñöôïc ñoä, giaû söû Phaät hieän thaân cuõng khoâng theå laøm cho

giaùc ngoä. Phaät taùn thaùn laønh thay laø vì Taùt-ñaø-ba-luaân chí taâm caàu muoán bieát choã ñeán vaø nhaân duyeân nghe Baùt-nhaõ neân Phaät hieän thaân maø taùn thaùn laønh thay. Chö Phaät quaù khöù khi haønh ñaïo Boà-taùt, caàu Baùt-nhaõ cuõng sieâng khoå nhö vaäy. Vì môùi phaùt taâm maø toäi cuõ coøn daøy naëng neân phöôùc ñöùc chöa taäp hôïp. Phaät an uûi taâm ngöôøi kia raèng: Ngöôøi caàu Baùt-nhaõ Ba- la-maät tuy sieâng khoå cuõng chôù giaûi ñaõi, chôù sinh taâm thoaùi maát. Heát thaûy chuùng sinh coù ñöôïc keát quaû tu haønh, thì trong khi tu nhaân ñeàu khoå. Luùc höôûng quaû ñöôïc vui, neân suy nghó raèng, voâ löôïng coâng ñöùc quaû baùo cuûa chö Phaät ñeàu do töï caùc ngaøi sieâng naêng gaéng goå. An uûi nhö vaäy roài, noùi raèng: Ngöôi töø ñaây ñi veà phöông Ñoâng, caùch naêm traêm do tuaàn coù thaønh goïi laø Chuùng höông, khoâng bao laâu seõ ñöôïc nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Hoûi: Thaønh Chuùng höông ôû choã naøo? Ñaùp: Sau khi Phaät quaù khöù dieät ñoä, chæ coù ñeå laïi giaùo phaùp. Giaùo phaùp aáy khoâng traûi khaép Dieâm-phuø-ñeà, chæ ôû choã naøo chuùng sinh coù nhaân duyeân nghe phaùp thì ñi ñeán. Baáy giôø coõi nöôùc Chuùng höông giaøu vui, sinh nhieàu baûy baùu neân laáy baûy baùu laøm thaønh. Khi aáy Taùt-ñaø-ba- luaân tuy cuøng ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà maø sinh ôû choã khoâng coù Phaät phaùp, khoâng coù baûy baùu sinh ra, chæ nghe truyeàn teân Phaät, teân Baùt-nhaõ Ba-la- maät laø Phaät ñaïo. Ngöôøi aáy ñôøi tröôùc chöùa nhieàu phöôùc ñöùc, phieàn naõo nheï ít, nghe lieàn tin vui, nhaøm gheùt vui thuù theá tuïc, xa lìa thaân thuoäc, ñi ñeán ôû giöõa röøng vaéng, muoán ñi ñeán coõi nöôùc coù Phaät phaùp. AÂm thanh môû baøy lôøi noùi laø sôï ngöôøi kia ñi ñeán choã khaùc maø khoâng

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 97 26

ñi ñeán choã Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät, cho neân noùi, tieáp sau Phaät hieän thaân chæ roõ choã ñi ñeán. Hoûi: Nhaân duyeân veà Taùt-ñaø-ba-luaân ñaõ nghe ñuû ôû treân, nay nhaân duyeân veà Ñaøm-voâ-kieät nhö theá naøo? Ñaùp: Uaát-giaø-ñaø, laø Thònh; Ñaït-ma, laø Phaùp. Boà-taùt aáy ôû trong thaønh Chuùng höông theo yù thuyeát phaùp cho chuùng sinh, khieán chuùng sinh gieo roäng caên laønh neân goïi laø Phaùp thònh. Nöôùc aáy khoâng coù vua, trong ñoù nhaân daân ñeàu khoâng coù chaáp toâi, ta; nhö ngöôøi chaâu Uaát-ñôn- vieät, duy chæ Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät laø chuû. Nöôùc ñoù khoù ñeán ñöôïc. Taùt- ñaø-ba-luaân nhôø khoâng tieác thaân maïng, laïi ñöôïc chö Phaät, Boà-taùt tieáp trôï neân ñeán ñöôïc. Ñaïi Boà-taùt vì ñoä chuùng sinh neân sinh trong coõi nöôùc nhö theá, chuùng sinh khoâng coù thieáu thoán gì, taâm hoï ñieàu hoøa nhu nhuyeán, deã coù theå ñöôïc ñoä. Hoûi: Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät laø thaân do cha meï sinh, hay vì ñoä chuùng sinh neân duøng söùc thaàn thoâng hoùa laøm thaân aáy? Neáu laø thaân cuûa phöôùc baùo thì caàn gì duøng saùu vaïn theå nöõ, vöôøn quaùn, ao taém, caùc thöù trang nghieâm ñeå töï vui thích? Neáu laø thaân do cha meï sinh thì laøm sao coù theå khieán Taùt-ñaø-ba-luaân cuùng döôøng ñaày ñuû, ñeàu ôû giöõa hö khoâng hoùa thaønh ñaøi lôùn, vaøo caùc tam-muoäi, traûi qua baûy naêm? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi, ñoù laø thaân do cha meï sinh. Vì Boà-taùt ñöôïc thaät töôùng caùc phaùp vaø söùc thaàn thoâng thieàn ñònh neân muoán ñoä chuùng sinh trong thaønh aáy; nhö caùc Boà-taùt lôïi caên trong

thaønh khaùc, coù theå vaøo thieàn ñònh, cuõng coù theå vaøo coõi Duïc. Vì nhieáp hoùa chuùng sinh neân thoï naêm duïc maø khoâng maát thieàn ñònh; thí nhö ngöôøi traùnh noùng neân naèm ôû trong buøn, khi ñöùng daäy trôû laïi röûa saïch nhö cuõ; coøn phaøm phu caên ñoän neân khoâng theå laøm ñöôïc nhö vaäy. Vì vaäy maø duøng söùc thaàn thoâng hoùa laøm ñaøi hoa, baûy naêm vaøo ñònh. Laïi, vì söùc phöông tieän neân coù theå thoï naêm duïc, yù nghóa nhö tröôùc noùi. Boà-taùt khoâng chæ haønh moät ñaïo, maø vì chuùng sinh neân haønh ñuû caùc ñaïo ñeå dìu daét. Nhö roàng noåi maây, saám seùt, gioâng toá, möa traän möa lôùn. Boà-taùt cuõng nhö vaäy, tuy laø thaân do cha meï sinh chöa lìa phieàn naõo, maø coù theå tu haønh phaùp laønh, vì chuùng sinh neân khoâng döùt heát kieát söû. Coù ngöôøi noùi: Boà-taùt naøy laø thaân do phaùp tính sinh. Vì ñoä chuùng sinh trong thaønh Chuùng höông neân bieán hoùa maø ñoä; neáu laø thaân do cha meï sinh thì laøm sao ñöôïc möôøi phöông Phaät khen ngôïi vaø khieán Taùt-ñaø- ba-luaân ñi theo thoï phaùp, ñöôïc saùu vaïn tam-muoäi? Theá neân bieát, ñoù laø ñaïi Boà-taùt hoùa thaân. Thí nhö töôùng roàng cheát xuaát hieän trong bieån lôùn; nhö quaû chín thì phaûi rôi, khi aáy chim Caùnh vaøng ñi ñeán aên. Chuùng sinh

cuõng nhö vaäy, khi nghieäp nhaân duyeân chín muoài thì ñaïi Boà-taùt ñeán ñoä. Baáy giôø Taùt-ñaø-ba-luaân nghe tieáng Phaät daïy giöõa hö khoâng neân sinh taâm raát hoan hyû, raát ham muoán: Khi naøo ta seõ ñöôïc gaëp Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät ñeå laøm cho muõi teân phieàn naõo aùi kieán trong taâm ta ra khoûi? Vì muoán laøm roõ vieäc aáy neân trong ñaây Phaät noùi ví duï muõi teân ñoäc: Nhö ngöôøi bò muõi teân ñoäc vaøo thaân lieàn khoâng coù nghó gì khaùc, maø chæ nghó ñeán ñau khoå caáp baùch; vaø muõi teân ñoäc khoâng laáy ra mau thì ñoäc chaïy khaép mình maø maát maïng. Boà-taùt Taùt- ñaø-ba-luaân cuõng nhö vaäy, bò muõi teân coù taåm chaát ñoäc taø nghi vaø muõi teân tham duïc vaøo taâm, do ñaõ thaáy moïi ngöôøi vì muõi teân ñoäc taø kieán laøm toån thöông taâm vaø sôï muõi teân ñoäc tham duïc chaïy khaép mình, cöôùp maát maïng trí tueä, phaûi cheát nhö ngöôøi phaøm neân nghe noùi Boà-taùt Ñaøm-voâ- kieät coù theå laáy muõi teân aáy ra thì gaáp ruùt muoán gaëp Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät, chöù khoâng coøn nghó gì khaùc. Trong ñaây, noùi döùt caùc taâm sôû höõu. Taâm sôû höõu laø taâm thuû töôùng chaáp tröôùc, cho ñeán ñoái vôùi phaùp laønh cuõng coù beänh aáy. Taùt-ñaø-ba-luaân maét troâng thaáy thaân Phaät, tröôùc ñoù chöa töøng thaáy, theo Phaät nghe daïy, ñöôïc caùi vui phaùp neân xa lìa caùi vui naêm duïc, lieàn ñöôïc thaáy bieát khoâng ngaïi ñoái vôùi heát thaûy phaùp. Thaáy bieát khoâng ngaïi laø nhö söùc cuûa Taùt-ñaø-ba-luaân ñöôïc thaáy bieát khoâng ngaïi, chaúng phaûi Phaät khoâng ngaïi. Khi aáy ñöôïc vaøo caùc moân tam-muoäi. Moân tam-muoäi Quaùn caùc phaùp tính laø moân tam-muoäi coù theå quaùn thaät tính caùc phaùp. Moân tam-muoäi Thaät tính caùc phaùp khoâng theå coù ñöôïc laø luùc ñaàu ñöôïc tam-muoäi laø khoâng, khoâng sinh, khoâng dieät, nay ñöôïc tam-muoäi naøy laø ñöôïc khoâng nhieãm tröôùc tính aáy, khoâng cho raèng ñöôïc tính aáy coù töôùng quyeát ñònh. Moân tam-muoäi Phaù voâ minh ñoái vôùi caùc phaùp laø, caùc phaùp

ôû trong taâm ngöôøi phaøm phu, vì voâ minh neân quanh co baát chính, cho laø thöôøng, laïc, ngaõ, tònh. Ñöôïc tam-muoäi naøy thì voâ minh töông öng vôùi ñieân ñaûo, chaáp thöôøng, laïc, ngaõ, tònh bò phaù; chæ quaùn heát thaûy phaùp voâ thöôøng, khoâng, voâ ngaõ. Hoûi: Nhö Boà-taùt phaù ñöôïc voâ minh ñoái vôùi caùc phaùp coøn khoâng caàn thaáy Phaät, caàn gì phaûi ñi ñeán choã Boà-taùt Ñaøm-voâ-kieät? Ñaùp: Phaù voâ minh khoâng chæ coù moät thöù maø coù thöù ngaên chaën khoâng cho phaùt khôûi, cuõng goïi laø phaù. Vì chöùng ñöôïc thaät töôùng caùc phaùp neân phaù voâ minh.

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 97 28

Laïi, voâ minh coù raát nhieàu loaïi: Coù phaàn Boà-taùt phaù, coù phaàn Phaät phaù, coù phaàn Boà-taùt nhoû phaù, coù phaàn Boà-taùt lôùn phaù, nhö tröôùc noùi ví duï ngoïn ñeøn. Laïi, Tu-ñaø-hoaøn cuõng goïi laø phaù voâ minh, cho ñeán A-la-haùn môùi laø thaät phaù. Trong phaùp Ñaïi thöøa cuõng nhö vaäy, Boà-taùt môùi phaùt taâm vì hieåu ñöôïc thaät töôùng caùc phaùp neân cuõng goïi laø phaù voâ minh, cho ñeán Phaät thì voâ minh phaù heát khoâng coøn thöøa. Theá neân Taùt-ñaø-ba-luaân coù voâ minh taø kieán vaø ngaõ kieán, ñoái vôùi Phaät phaùp ñeàu phaù heát neân ñöôïc goïi laø tam-muoäi Phaù voâ minh, khoâng loãi. Moân tam-muoäi Caùc phaùp khoâng sai khaùc laø ñöôïc tam-muoäi aáy thì quaùn heát thaûy phaùp moät töôùng töùc laø voâ töôùng. Moân tam-muoäi Caùc phaùp khoâng hö hoaïi töï taïi laø ñöôïc tam-muoäi aáy thì quaùn heát thaûy phaùp nhö, phaùp tính, thaät teá, voâ vi neân goïi laø khoâng hö hoaïi. Ñöôïc phaùp aáy roài ñöôïc töï taïi, bieát roõ raøng caùc phaùp; vì caàu Phaät ñaïo neân khoâng thuû chöùng phaùp aáy. Moân tam-muoäi Caùc phaùp coù theå chieáu saùng laø do töôùng chung, töôùng rieâng maø bieát heát thaûy phaùp. Moân tam-muoäi Caùc phaùp lìa toái taêm laø voâ minh coù hai, moät laø daøy, hai laø moûng. Moûng goïi laø voâ minh; daøy goïi laø toái taêm. Phaù voâ minh daøy neân goïi laø lìa toái taêm; tröôùc phaù voâ minh moûng neân goïi laø phaù voâ minh ñoái vôùi caùc phaùp. Moân tam-muoäi Caùc phaùp khoâng coù caùc töông tuïc laø naêm uaån moãi nieäm dieät, töông tôi töông tuïc sinh, khi cheát noái tieáp sinh maø khoâng töông tôi. Ñöôïc tam-muoäi naøy bieát caùc phaùp nieäm nieäm töông tuïc, khoâng sai khaùc. Moân tam-muoäi Caùc phaùp khoâng theå coù ñöôïc laø tam-muoäi töông öng vôùi heát thaûy phaùp Khoâng. Moân tam-muoäi Raûi hoa laø ñöôïc tam-muoäi naøy, ñoái tröôùc möôøi phöông Phaät coù theå duøng hoa baûy baùu raûi leân treân Phaät. Moân tam-muoäi Caùc phaùp voâ ngaõ laø quaùn heát thaûy phaùp Voâ ngaõ. Moân tam-muoäi uy theá nhö huyeãn laø ñöôïc tam-muoäi naøy coù theå moãi moãi bieán hoùa thaân, nhö vò thaày huyeãn thuaät lôùn coù theå daãn daét chuùng sinh phaùt khôûi taâm hieám coù, duøng söùc huyeãn xoay chuyeån taâm ngöôøi trong moät nöôùc. Moân tam-muoäi Ñöôïc nhö töôïng trong göông laø ñöôïc tam-muoäi naøy thì quaùn caùc phaùp sôû höõu trong ba coõi, nhö töôïng trong göông, hö doái khoâng thaät. Moân tam-muoäi Bieát ñöôïc ngoân ngöõ cuûa heát thaûy chuùng sinh laø

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 97 29

ñöôïc tam-muoäi naøy thì coù theå bieát ngoân ngöõ cuûa heát thaûy chuùng sinh. Moân tam-muoäi Heát thaûy chuùng sinh hoan hyû laø vaøo tam-muoäi naøy thì coù theå chuyeån taâm saân giaän cuûa chuùng sinh thaønh taâm hoan hyû. Moân tam-muoäi Vaøo phaân bieät aâm thanh laø vaøo tam-muoäi naøy thì coù theå phaân bieät ñöôïc heát thaûy aâm thanh lôùn nhoû, thoâ teá cuûa trôøi, ngöôøi. Moân tam-muoäi Ñöôïc caâu chöõ cuûa caùc loaïi ngoân ngöõ trang nghieâm laø ñöôïc tam-muoäi naøy thì nghóa lyù tuy caïn maø coù theå trang nghieâm töï cuù ngoân ngöõ, laøm cho ngöôøi khaùc hoan hyû, huoáng nöõa laø nghóa lyù saâu xa. Moân tam-muoäi Khoâng sôï laø, ñöôïc tam-muoäi naøy thì khoâng sôï taát caû ma daân, ngoaïi ñaïo, luaän sö vaø caùc phieàn naõo. Moân tam-muoäi Tính thöôøng im laëng laø vaøo tam-muoäi naøy thì thöôøng im laëng nhieáp taâm, vì ñoä chuùng sinh neân tuøy theo ñieàu hoï muoán nghe maø phaùt ra aâm thanh, nhö kyõ nhaïc trôøi öng yù maø phaùt ra. Moân tam-muoäi Ñöôïc giaûi thoaùt khoâng ngaên ngaïi laø ñöôïc tam-muoäi naøy thì ñoái vôùi heát thaûy phaùp ñöôïc trí tueä khoâng ngaên ngaïi. Moân tam-muoäi Lìa traàn caáu laø, ñöôïc tam-muoäi naøy thì caùc traàn caáu kieát söû ñeàu döùt. Ñaây töùc laø tam-muoäi Voâ sinh phaùp nhaãn. Moân tam-muoäi Danh töï, ngöõ ngoân trang nghieâm laø ñöôïc tam- muoäi naøy thì coù theå trang nghieâm moãi moãi caâu keä, ngoân ngöõ maø thuyeát phaùp. Moân tam-muoäi Thaáy caùc phaùp laø, vaøo tam-muoäi naøy, do thaáy theá ñeá vaø ñeä nhaát nghóa neân bieát roõ caùc phaùp. Moân tam-muoäi Caùc phaùp voâ ngaïi ñaûnh laø nhö ngöôøi ôû ñænh nuùi xem khaép boán phöông. Boà-taùt truù ôû tam-muoäi naøy thaáy khaép heát thaûy phaùp khoâng coù chöôùng ngaïi. Moân tam-muoäi Nhö hö khoâng laø vaøo tam-muoäi naøy thaáy phaùp trong thaân ngoaøi thaân ñeàu nhö hö khoâng, ñöôïc töï taïi. Moân tam-muoäi Nhö kim ca laø nhö kim ca coù theå phaù caùc nuùi. Tam- muoäi naøy cuõng nhö vaäy, coù theå phaù phaùp laøm chöôùng ngaïi saùu Ba-la- maät maø thaúng ñeán Phaät ñaïo. Moân tam-muoäi Khoâng sôï nhieãm ñaém saéc laø ñöôïc tam-muoäi naøy cho ñeán saéc coõi trôøi coøn khoâng nhieãm ñaém, huoáng nöõa laø saéc khaùc. Moân tam-muoäi Ñöôïc hôn laø muoán coù laøm gì ñeàu coù theå hôn chöù khoâng thua. Moân tam-muoäi Chuyeån maét laø ñöôïc tam-muoäi naøy thì ma vaø ma daân muoán thaáy choã khuyeát ñieåm cuûa Boà-taùt, trôû laïi thaáy thaønh choã hay. Moân tam-muoäi Roát raùo phaùp tính laø ñöôïc tam-muoäi naøy thì thaáy heát thaûy phaùp roát raùo vaøo trong phaùp tính.

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 97 30

Moân tam-muoäi Coù theå cho yeân oån laø ñöôïc tam-muoäi naøy thì tuy luaân chuyeån qua laïi saùu ñöôøng maø töï bieát mình chaéc chaén seõ laøm Phaät, yeân vui khoâng lo sôï. Moân tam-muoäi Sö töû roáng laø vaøo tam-muoäi naøy coù theå haøng phuïc ñeán thaûy ma daân, ngoaïi ñaïo, khoâng ai daùm ñöông ñaàu. Moân tam-muoäi Hôn heát thaûy chuùng sinh laø ñöôïc tam-muoäi naøy vöôït hôn heát thaûy chuùng sinh. Heát thaûy coù hai: Moät laø danh töø heát thaûy, hai laø thaät heát thaûy. Hôn ñoái vôùi haøng phaøm phu coù taâm chaáp tröôùc ba coõi vaø haøng Thanh-vaên, Bích-chi Phaät, Boà-taùt môùi phaùt taâm chöa ñöôïc tam-muoäi aáy, neân goïi laø heát thaûy. Moân tam-muoäi Hoa trang nghieâm laø ñöôïc tam-muoäi

naøy thì thaáy möôøi phöông Phaät ngoài treân hoa sen baûy baùu ôû giöõa hö khoâng maø möa hoa sen baûy baùu leân treân Phaät. Moân tam-muoäi Döùt nghi laø tuy chöa ñöôïc laøm Phaät maø vaãn coù theå döùt nghi cho heát thaûy chuùng sinh. Moân tam-muoäi Theo heát thaûy kieân coá laø thaät töôùng caùc phaùp goïi laø kieân coá. Ñöôïc tam-muoäi naøy thì theo thaät töôùng caùc phaùp chöù khoâng theo phaùp khaùc. Moân tam-muoäi Vöôït ra ngoaøi caùc phaùp, ñöôïc söùc thaàn thoâng khoâng sôï laø, ñöôïc tam-muoäi naøy thì vöôït qua phaùp phaøm phu, ñöôïc saùu thaàn thoâng, möôøi löïc, boán ñieàu khoâng sôï cuûa Boà-taùt. Moân tam-muoäi Coù theå thoâng ñaït caùc phaùp laø ñöôïc tam-muoäi naøy cho ñeán ñoái vôùi caùc phaùp Nhö, phaùp tính, thaät teá, thoâng ñaït maø khoâng truù tröôùc, cho ñeán phaùp bình ñaúng. Moân tam-muoäi Caùc phaùp taøi aán thì taøi laø phaùp thieän; aán laø töôùng. Nhö ngöôøi ñöôïc daây ñeo aán khoâng ai daùm khinh deã; Boà-taùt ñöôïc aán phaùp taøi cuõng khoâng ai coù theå laøm chöôùng ngaïi. Moân tam-muoäi Khoâng coù phaân bieät thaáy laø neáu phaân bieät caùc phaùp töùc sinh taâm thöông gheùt; ñöôïc tam-muoäi naøy thì thaáy caùc phaùp khoâng khôûi taâm phaân bieät. Moân tam-muoäi Lìa caùc chaáp kieán laø saùu möôi hai taø kieán vaø chaáp thuû töôùng ñoái vôùi saéc phaùp v.v... cho ñeán chaáp Phaät, chaáp Phaùp, chaáp Taêng, chaáp Nieát-baøn ñeàu goïi laø chaáp kieán. Vì sao? Vì thuû töôùng neân sinh ra taâm chaáp tröôùc. Moân tam-muoäi Lìa heát thaûy töôùng laø töùc tam-muoäi töông öng vôùi moân Voâ töôùng giaûi thoaùt. Moân tam-muoäi Lìa heát thaûy nhieãm tröôùc laø lìa heát thaûy töôùng neân ñoái vôùi heát thaûy phaùp cuõng khoâng chaáp tröôùc.

Moân tam-muoäi Tröø heát thaûy giaûi ñaõi laø ñöôïc tam-muoäi naøy nhö trong ñaây noùi, cho ñeán baûy naêm khoâng ngoài, khoâng naèm. Boà-taùt ñöôïc tam-muoäi aáy thì thöôøng khoâng coù taâm giaûi ñaõi cho ñeán khi thaønh Phaät, khoâng bao giôø ngöng nghæ. Moân tam-muoäi Ñöôïc phaùp saùng suoát, saâu xa laø phaùp saùng suoát laø Phaät phaùp vaø heát thaûy trí tueä. Boà-taùt ñöôïc tam-muoäi naøy thì coù theå thaáy xa Phaät phaùp, suy nghó truø löôïng bieát phaùp aáy saâu xa, vi dieäu khoâng gì saùnh baèng. Moân tam-muoäi Khoâng theå cöôùp ñoaït laø ñöôïc tam-muoäi naøy thì haønh ñaïo Boà-taùt khoâng ai coù theå cöôùp ñoaït ñöôïc yù nguyeän aáy. Moân tam-muoäi Phaù ma laø, ñöôïc tam-muoäi naøy thì ma tuy laø chuû coõi Duïc, maø Boà-taùt duøng thaân ngöôøi vaãn coù theå phaù ñöôïc ma. Moân tam-muoäi Khoâng nhieãm tröôùc ba coõi laø ñöôïc tam-muoäi naøy thì thaân tuy ôû trong ba coõi maø taâm thöôøng ôû Nieát-baøn, neân khoâng ñaém tröôùc. Moân tam-muoäi sinh khôûi aùnh saùng laø ñöôïc tam-muoäi naøy thì coù theå phoùng ra voâ löôïng aùnh saùng chieáu khaép möôøi phöông. Moân tam-muoäi Thaáy chö Phaät laø ñöôïc tam-muoäi naøy thì tuy chöa ñöôïc maét trôøi, tai trôøi maø vaãn coù theå thaáy möôøi phöông chö Phaät, nghe möôøi phöông chö Phaät noùi phaùp, thöa hoûi choã nghi. Taùt-ñaø-ba-luaân truù trong caùc tam-muoäi aáy lieàn thaáy möôøi phöông voâ löôïng voâ soá chö Phaät ôû giöõa ñaïi chuùng, vì haøng Boà-taùt maø noùi Baùt- nhaõ Ba-la-maät.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.